

Aportacions d'ABADIB a la Llei d'Arxius i Gestió Documental de les Illes Balears

Montserrat Puyol Rodríguez
Presidenta d'ABADIB

El 4 d'abril l'ABADIB va presentar al Registre del Parlament de les Illes Balears setanta aportacions al Projecte de Llei d'Arxius i Gestió Documental de les Illes Balears:

Projecte de Llei d'arxius i gestió documental de les Illes Balears

En data de 8 de febrer de 2022, el Govern va remetre al Parlament de les Illes Balears el Projecte de Llei d'Arxius i Gestió Documental de les Illes Balears per a la seva aprovació com a Llei.

ABADIB, en la seva nova etapa, ha aprofitat la modalitat de presentació de propostes per la via de participació ciutadana i ha volgut fer algunes aportacions per completar conceptes i definicions inspirant-se també en altres lleis similars que també hi son en tràmit, com son les de les comunitats autònomes de Madrid, Illes Canàries a més de la recent aprovada del País Basc en maig de l'any 2021.

Antecedents

La Junta Interinsular d'Arxius de les Illes Balears, a la reunió de l'11 d'abril de 2018, va acordar la modificació de la Llei 15/2006, d'Arxius i Patrimoni documental de les Illes Balears. La feina d'elaboració d'un nou document en aquest sentit per part del grup d'arxiviers de les Balears, coordinats per tècniques de la

conselleria de Cultura, Participació i Esports del Govern de les Illes Balears, va finalitzar el febrer de 2019. El document va seguir la tramitació prevista per als avantprojectes de Llei.

Consideracions

Durant els 3 anys de tramitació de l'avantprojecte de Llei que ens ocupa, la gestió documental i les tecnologies de la informació i la comunicació han avançat força. En aquest període s'ha aprovat nombrosa normativa (lleis, reglaments, normes tècniques) que regula aspectes de l'administració electrònica, com el Reial Decret 203/2021, de 30 de març, pel qual s'aprova el Reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics, entre d'altres.

Aportacions d'ABADIB

Aquesta Llei s'aplica als documents, de qualsevol tipologia, i als arxius, tant públics o privats, que integren o poden integrar el patrimoni documental de les Illes Balears. En conseqüència, les aportacions d'ABADIB, s'han ocupat de definicions de terminologia arxivística, patrimoni documental, gestió de documentació electrònica i regim d'inspecció i auditoria, a més de correccions puntuals en termes de valoració documental, l'equiparació de consideració arxivística dels dos òrgans consultius, els arxius històrics, la referència al subsistema de la documentació dels historials clínics, o la titu-

laritat de la documentació dels càrrecs públics i la insistència del sigil en el tractament de les dades personals.

ABADIB considera que vist l'escàs desplegament que ha tingut la Llei 15/2006, proposam molt especialment que l'articulat d'aquesta llei es desenvolupi al màxim, per tal de favorir l'elaboració posterior de les corresponents disposicions reglamentàries. I finalment observam també que les càrregues funcionals derivades d'aquest llei difícilment es faran si no hi ha un increment notable del personal tècnic amb formació adequada per tal fi.

Per arribar a aquest moment primer es varen realitzar tot un seguit d'entrevistes amb els distints grups parlamentaris en les quals es va fer una veritable tasca informativa sobre un tema molt específic.

A part d'aquestes entrevistes, es varen dur a terme al menys 2 reunions amb l'equip tècnic de la conselleria en les que ens demanaven quines eren de les setanta aportacions, les que consideràvem més importants.

En aquestes reunions sempre varem dir que l'avantprojecte de la Llei era un text en versió molt breu, massa condensant i que no contemplava tot el ventall de possibilitats normatives importants, -com eren els apartats d'inspeccions, els arxius clínics, els de polítics- a més de l'ús d'una terminologia arxivística molt reduïda. Incidirem que totes les aportacions proposades eren igualment importants i que per això les havíem introduït.

Una vegada exposades aquestes consideracions podem informar que finalment es varen acceptar, i per tant es recullen al text legislatiu, el 33,47 % de les propostes de l'associació.

Les aportacions no són totalment homogènies. Algunes són qüestions terminològiques i altres són de text complet d'alguns punts de l'articulat. Alguns articles han estat acceptats en la seva majoria, com les definicions, i també hi ha aportacions que són de total autoria d'ABADIB com són els articles: 21, 54, 57, 67, 76, 77 i l'addicional 4.

Per blocs l'acceptació quedaria així:

A l'exposició de motius, I:

- Proposta 1.- Paràgraf 8 complet.
- Proposta 2.- Acceptació en el punt 8: Regular el marc de les "auditories, inspeccions".

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i principis d'actuació:

- Proposta 3.- Al punt 4, eliminació del termes "noves" referit l'ús de tecnologies

Article 2. Definicions.

- Proposta 4.- Acceptació de 22 definicions. Passant de les 19 inicials a les 41 definicions finals que hi figuren a la llei.

Article 4. Cens d'arxius i documents de les Illes Balears

- Proposta 5, 6 i 7.- Acceptació de 3 termes molt importants: planificació del patrimoni documental, inventari electrònic, i del personal.

TÍTOL III. SISTEMA ARXIVÍSTIC DE LES ILLES BALEARS

Article 21. Directori d'Arxius de la comunitat:

- Proposta 8.- Els 4 punts d'aquest article són de total autoria de les propostes de l'ABADIB.

Article 24. Estructura

Proposta 9.- S'ha eliminat la lletra destinada al Subsistema Arxivístic del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears. Segons l'explicació de què el CES ha de gaudir de la mateixa consideració de no ser considerat subsistema diferenciat, igualment que l'altre òrgan consultiu com és el Consell Consultiu.

Article 33. Arxiu del Govern

- Proposta 10.- Al punt 3 sobre la conveniència de personal qualificat per l'arxiu del Govern, s'incorpora el terme també "i dels arxius centrals".
- Proposta 11.- Al punt sobre l'Arxiu

electrònic unificat de la CAIB s'afegeix que és l'arxiu únic "dels expedients finalitzats".

Article 47. Funcions de la gestió documental:

- Proposta 12.- al punt sobre les funcions aplicades als document s'afegeix el terme, la conservació "i la preservació".

Article 50. Formats dels documents electrònics:

- Proposta 13.- Al punt 1. S'afegeix garantir "la preservació"
- Proposta 14.-Al punt 1. El document electrònic s'ha de "preservar" i conservar
- Proposta 15.- Al punt 3 "s'han d'aplicar accions de preservació digitalització"

Article 51. Metades dels documents electrònics

- Proposta 16.- Afegir les sigles (NTI) i (ENI)

Article 53. Mesures de seguretat dels documents electrònics

- Proposta 17.-la conservació "i la preservació" dels documents electrònics.

Article 54. Còpia electrònica de documents en suport paper

- Proposta 18.-TOT aquest article i els 3 punts es d'autoria nova per ABADIB.

Article 55. Arxiu electrònic de cada una de les administracions públiques i custòdia de documents electrònics en el sistema Arxivístic de les Illes Balears.

- Proposta 19.-Cadascun dels subsistemes arxivístics ...ha de garantir... la conservació i "la preservació" dels documents electrònics.

Article 56. Característiques i garanties essencials de la gestió documental electrònica

- Proposta 20.-garantir-ne la conservació "i la preservació"

Article 57. Funcions específiques dels sistemes de gestió documental en relació amb els documents electrònics

- Proposta 21.-TOT aquest article i els 2

punts es d'autoria nova per ABADIB

Article 58. Ingrés de documents

- Proposta 22.- ... amb la finalitat de la conservació "i la preservació"

Article 59. Transferència de documents

- Proposta 23.- Acceptació de tot el punt 5 d'aquest article:

5. La transferència de documentació històrica s'ha de dur a terme tot respectant el principi de procedència.

Article 65. Eliminació de documents

- Proposta 24.-substitució del terme destruir pel d'eliminació: no es poden "eliminar" mentre subsisteixi el valor probatori de drets...
- Proposta 25.- substitució del terme destruir pel de eliminació: Tampoc no es poden "eliminar" els documents que en el futur puguin tenir un valor informatiu o històric.
- Proposta 26.-Tot el punt 2 d'aquest article 65 és de total autoría d'ABADIB:

2. Els documents només es poden eliminar d'acord amb els criteris establerts en les taules d'avaluació que la Comissió Interinsular Qualificadora de Documents hagi validat o sobre les quals hagi dictaminat favorablement, següents els criteris de valoració documental d'acord amb els criteris dels valors primaris (administratius i jurídics) i dels valors secundaris (informatius i històrics) de la documentació avaluada.

Article 63. Qualificació dels documents

- Proposta 27.-Al punt 6 de Són obligacions del personal al servei dels arxius públics, acceptació del la lletra h) Complir amb el principi de sigil i confidencialitat en totes les activitats vinculades a la gestió documental.

Article 67. Infraestructures dels arxius que integren el Sistema Arxivístic de les Illes Balears

- Proposta 28.-Acceptació de TOT el punt 4 proposta per ABADIB:

4. Els arxius integrats en el Sistema

Arxivístic de les Illes Balears han de disposar d'arxius electrònics amb les mesures de seguretat que estableixin l'Esquema Nacional de Seguretat i la legislació vigent.

Proposta 29.-Acceptació de TOT el punt 5 proposta per ABADIB, en versió resumida:

5. Les instal·lacions o edificacions dels arxius hauran de comptar amb els espais necessaris per a la seva funció així com amb les característiques tècniques i ambientals imprescindibles per garantir la conservació de la documentació en tots els seus formats.

Article 76. Inspecció i auditoria.

- Proposta 30.- Acceptació de TOT aquest article en proposta resumida amb 2 punts per ABADIB.

Article 77. Activitat inspectora.

- Proposta 31.-Acceptació de TOT aquest article en proposta resumida per ABADIB.

Article 80. Classificació i qualificació de les infraccions

- Proposta 32.-Acceptació de la lletra g del punt 4. Són infraccions lleus les accions o omissions següents: g) L'impediment de l'accés als documents de titularitat privada en els temes que preveuen els articles 74 i 75 d'aquesta llei.

Disposició addicional quarta. Història clínica

- Proposta 33.- Acceptació de TOT aquest article en autoria completa d'ABADIB:

Els documents i arxius relatius a la història clínica de les persones usuàries, a què es refereix l'article 14 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, es regiran per la seva normativa específica.

Per ABADIB ha estat un èxit les aportacions completes acceptades d'inspecció, auditoria, història clínica. També les més petites incorporades referent a directori electrònic, preservació digital, eliminació de documents, o de subsistemes arxivístics com el CES.

Lamentan algunes absències con alguna referència més concreta al dret de la informació, els documents dels càrrecs públics, Patrimoni documental i accés als documents que contenen dades personals.

I com deiem en el escrit de presentació al Parlament esperam que algunes especificacions d'aquests temes que ens preocupin es desenvolupen en normativa posterior com son el Decret, reglament i funcionament de la Comissió Qualificadora de Documents.

[Accés a la nota informativa del GOIB](#)

[Accés a la notícia a Europapress](#)

[Accés a la Llei 6/2022, de 5 d'agost, d'arxius i gestió documental de les Illes Balears](#)

Finalment la llei es va aprovar el 26 de juliol de 2022.

PONÈNCIA D'ELABORACIÓ DE LA LLEI D'ARXIVS I GESTIÓ DOCUMENTAL DE LES ILLES BALEARS

articipant en la Llei d'arxius.

La Llei 6/2022, de 5 d'agost, d'arxius i gestió documental de les Illes Balears va ser aprovada en sessió plenària de 27 de juliol de 2022, després d'un procés d'elaboració llarg i, sobretot, participat i consensuat, tant en l'àmbit polític com en l'àmbit social. Durant tot el procés d'aquesta llei, és de destacar el paper de l'Associació de Bibliotecaris, Arxivers i documentalistes de les Illes Balears que ha fet, des del primer moment, una feina acurada, professional i profunda per aconseguir tenir una llei d'arxius adequada a la realitat, adaptada a les condicions i les situacions actuals i amb perspectiva de futur, marcant el pas cap al tractament de la documentació dins del món digital.

Una vegada presentada la llei, i obert el termini d'esmenes parlamentàries, per part d'ABADIB es va presentar un document amb 70 propostes. Aquestes propostes varen ser assumides en la seva majoria per quasi tots els grups del Parlament. Així doncs, podem dir que la llei d'arxius i gestió documental de les illes balears, malgrat ser una llei que surt del poder legislatiu de les Illes Balears, porta incorporada la feina, les necessitats, les intencions i la decisió de l'ABADIB de fer una lectura tècnica i positiva amb la intenció de sumar i aportar.

Reunions amb els diferents grups parlamentaris.

Davant aquest fet innegable, des dels diferents grups parlamentaris que formen l'actual Parlament de les Illes Balears, només podem agrair efusivament aquesta predisposició que, per part de la Direcció d'ABADIB, hem tingut en tot els moments de la tramitació parlamentària de la llei i la seva col·laboració, assessorament i participació constant per poder facilitar la comprensió de determinats aspectes de caràcter tècnic i que sense la qual potser a hores d'ara la llei no tindria la qualitat i la concreció que ara té.

L'objectiu de la llei era actualitzar la norma que regeix a les Illes Balears i garantir, amb la seva modernització, l'assoliment dels reptes del segle XXI. Tenir a l'abast una norma que faciliti poder comptar amb eines tecnològiques per preservar i conservar de manera adequada els documents, tenir estratègies actualitzades per impulsar projectes de divulgació, així com incorporar l'administració de les Illes Balears a l'era digital és fonamental i, per tant, la participació d'ABADIB amb el seu constant suport i suport ha estat clau per aconseguir la millor llei possible per a tota la ciutadania.

El Parlament aprueba la nueva Ley de Archivos con una apuesta por la digitalización

Paraules del Conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura:

En este sentido, Company ha agradecido “la labor excepcional” de la Asociación de Bibliotecarios, Archiveros y Documentalistas de las Islas Baleares (ABADIB), “que ha presentado 70 propuestas trabajadas, analizadas y valoradas con mucho detenimiento”.

Jornada d'aprovació de la Llei d'arxius i gestió documental de les Illes Balears. A la fotografia d'esquerra a dreta: Enric Casanova Peiró (Diputat del PSIB per Eivissa), Catalina Solivellas Rotger (Directora General de Cultura), Vicenç Thomàs Mulet (President del Parlament de les Illes Balears), Miquel Company Pons (Conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura del Govern de les Illes Balears), Montserrat Puyol Rodríguez (Presidenta de l'ABADIB i Cap de l'Arxiu del Govern de les Illes Balears), Joana Maria Bibiloni Antich (Tècnica facultativa de l'Arxiu del Regne de Mallorca), Pilar Carbonero Sánchez (Diputada del PSIB per Menorca) i Ramón Roca Mérida (Director General de Modernització i Administració Digital del Govern de les Illes Balears).